

wanneer toepassing daarvan kan leiden tot schending van een hogere rechtsregel, zoals het beginsel van gelijke behandeling van ambtenaren die zich in een vergelijkbare situatie bevin-

den, de administratie, om dat gevolg te vermijden, gehouden is de aanpassingscoëfficiënt van de oude standplaats niet in aanmerking te nemen.

In zaak 156/78,

F. H. NEWTH, voormalig ambtenaar bij de Commissie van de Europese Gemeenschappen, wonende te Brussel 1170, ten deze vertegenwoordigd door M. Slusny, advocaat te Brussel, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij A. Gulden, te Trintange,

verzoeker,

tegen

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN, ten deze vertegenwoordigd door haar juridisch adviseur A. van Solinge als gemachtigde, bijgestaan door D. Jacob, advocaat te Brussel, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij haar juridisch adviseur M. Cervino, Bâtiment Jean Monnet, Kirchberg,

verweerster,

betreffende een verzoek tot nietigverklaring van het besluit van de Commissie van 20 april 1978 tot afwijzing van verzoekers klacht en tot betaling van de hem verschuldigde vergoedingen in Belgische franken,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede Kamer),

samengesteld als volgt: Mackenzie Stuart, kamerpresident, P. Pescatore en A. Touffait, rechters,

advocaat-generaal: G. Reischl
griffier: A. Van Houtte

het navolgende

ARREST

De feiten

De feiten, het procesverloop en de conclusies, middelen en argumenten van partijen kunnen worden samengevat als volgt:

I — De feiten en het procesverloop

Newth, geboren op 18 maart 1923 te Bromley (Kent, Groot-Brittannië) en van Britse nationaliteit, werd door de Commissie overeenkomstig de procedure van artikel 29, lid 2, Ambtenarenstatuut aangeworven in de rang A 2, als directeur bij het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek te Ispra; hij aanvaardde zijn functie op 1 mei 1975. Bij besluit van 28 september 1977, aan Newth medege-deeld op 7 oktober daaropvolgende, werd hij per 1 november 1977 om redenen van dienstbelang van zijn ambt ontheven krachtens artikel 50 Ambtenarenstatuut:

„De ambtenaar die een ambt bekleedt in de rangen A 1 en A 2, kan bij besluit van het tot aanstelling bevoegde gezag om redenen van dienstbelang van zijn ambt worden ontheven. Deze ontheffing heeft niet het karakter van een tuchtrechtelijke maatregel”.

Verzoeker was aangeworven in België en had — toen hij uit zijn ambt werd ontheven — te kennen gegeven dat hij voornemens was naar België terug te keren. In verband daarmee verzocht hij de administratie de hem krachtens artikel 50, derde alinea, Ambtenarenstatuut toekomende vergoeding in Belgische franken uit te betalen. Nadat de administratie dit had geweigerd, diende hij een klacht in bij de Commissie overeenkomstig artikel

90, lid 2, Ambtenarenstatuut, waarbij hij nogmaals verzocht hem de vergoeding in Belgische franken te betalen.

Toen de Commissie deze klacht op 20 april 1978 had afgewezen, stelde verzoeker het onderhavige beroep in, dat op 19 juli 1978 ter griffie van het Hof is ingeschreven.

II — Conclusies van partijen

Verzoeker concludeert dat het den Hove behage:

1. het uitdrukkelijk genomen besluit van de wederpartij van 20 april 1978 tot afwijzing van zijn verzoek nietig te verklaren;
2. te verstaan dat verzoeker recht heeft op betaling zowel van de hoofdsom van de hem toekomende vergoeding als van de bijkomende bedragen in Belgische franken;
3. te verstaan dat de wederpartij verzoekers rekening moet verbeteren, eventueel onder toezicht van het Hof;
4. de wederpartij te veroordelen tot betaling van de verschuldigde achterstallige bedragen ad BF 200 000, onder voorbehoud van aanvulling van eis in de loop van het geding;
5. de wederpartij in de kosten van het geding te verwijzen.

De *Commissie* concludeert dat het den Hove behage:

— het beroep ongegrond te verklaren;

— verzoeker in de kosten te verwijzen.

De procedure heeft een normaal verloop gehad. Het Hof (Tweede Kamer) heeft, op rapport van de rechter-rapporteur en gehoord de advocaat-generaal, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

III — Middelen en argumenten van partijen

Ter ondersteuning van het beroep heeft verzoeker vier hoofdmiddelen aangevoerd. Voor een juiste beoordeling daarvan moet echter eerst worden ingegaan op de algemene regels en beginselen ter zake van de betaling van de statutaire salarissen en vergoedingen, waarover verweerster in haar verweerschrift een uiteenzetting heeft gegeven.

Inleiding — Algemene en theoretische beschouwing over de valuta waarin de salarissen, pensioenen en vergoedingen worden betaald

Verweerster wenst aan te tonen dat het salaris wordt betaald in de valuta van de standplaats van de ambtenaar, met toepassing van een voor ieder land van tewerkstelling vastgestelde aanpassingscoëfficiënt. Daarentegen kan het pensioen — ter keuze van de betrokkene — worden betaald in de valuta van het land van herkomst, het land van de woonplaats of het land van de vroegere standplaats. De vergoedingen krachtens 's Raads verordeningen nrs. 2530/72 van 4 december 1972 (PB L 272 van 1972) en 1543/73 van 4 juni 1973 (PB L 155 van 1973) worden betaald in de valuta van de Lid-Staat waar de betrokkene aantoont zijn woonplaats te hebben.

Na een aantal voorbeelden te hebben besproken, concludeert verweerster dat het

Statuut enerzijds bepaalt dat, wanneer op een bedrag een aanpassingscoëfficiënt wordt toegepast, de betaling van dit bedrag — met uitzondering van het pensioen — geschiedt in de valuta van het land waarvan de aanpassingscoëfficiënt in aanmerking wordt genomen, en anderzijds, dat wanneer op een bedrag een andere dan de voor België geldende aanpassingscoëfficiënt wordt toegepast, dit bedrag wordt betaald tegen de op 1 januari 1965 geldende wisselkoers.

Op grond van deze beginselen meent verweerster dat krachtens artikel 50, vijfde alinea, Ambtenarenstatuut op de litigieuze vergoeding de aanpassingscoëfficiënt van de laatste standplaats moet worden toegepast, in casu dus die welke voor Italië is vastgesteld.

Gezien de nauwe band tussen de aanpassingscoëfficiënt en de valuta waarin de betaling geschiedt, kan dit slechts de valuta van de laatste standplaats zijn, dat wil zeggen de Italiaanse lire.

Verweerster betoogt dat tegen deze oplossing, die in overeenstemming is met de door het Statuut toegepaste beginselen, geen beroep kan worden gedaan op de pensioenen. Zij wijst daartoe op de conclusie van advocaat-generaal Mayras in de zaak-Gillet (zaak 28/74, Jurispr. 1975, blz. 463):

„De betalingsregeling voor de pensioenen zou . . . aldus moeten worden gewijzigd, dat elk pensioen waarop een aanpassingscoëfficiënt wordt toegepast, verplicht moet worden betaald in de valuta van het land welks coëfficiënt in aanmerking wordt genomen.”

Verzoeker beschouwt de redenering van de Commissie als een syllogisme waarvan de major niet juist is en die leidt tot paralogismen. Hij bespreekt de verschillende door de Commissie gegeven voorbeel-

den, om aan te tonen dat het daaruit afgeleide algemene beginsel reeds uitzondering lijdt ten aanzien van de pensioenen.

Verzoeker zet vervolgens zijn eigen opvatting uiteen. Hij betoogt dat het logisch is dat de salarissen van alle ambtenaren in de valuta van het land van tewerkstelling worden uitbetaald, aangezien zij verplicht zijn aldaar te wonen en om flagrante ongelijkheden te voorkomen. Daarentegen kan de gepensioneerde ambtenaar zich vestigen waar hij wil, en daarom kunnen de pensioenen worden betaald in de valuta van het land waar hij woonachtig is, wederom met inachtneming van het beginsel van gelijkheid van behandeling van de ambtenaren.

Verzoeker meent dat dit stelsel logischer is dan dat van de Commissie, dat gebaseerd is op een regel met uitzonderingen. Zelfs de conclusie van advocaat-generaal Mayras vindt haar verklaring in het gelijkheidsbeginsel, want bij pensioenen moet worden voorkomen dat zij worden verhoogd door toepassing van de aanpassingscoëfficiënt, „er is geen reden om bevoorrechte situaties te scheppen”.

Verweerder merkt op dat verzoeker de juistheid van haar betoog niet betwist, doch wel de conclusies daarvan. Zij betoogt nogmaals dat, anders dan verzoeker beweert, dit stelsel dus niet slechts wordt gekenmerkt door het gebruik van de door het IMF op 1 januari 1965 erkende wisselkoersen, doch ook door een nauwe band tussen de valuta waarin de betaling geschiedt, en de aanpassingscoëfficiënt.

De aanpassingscoëfficiënt die van toepassing is op de pensioenen, is die van het

land waar de gepensioneerde ambtenaar zijn woonplaats verklaart te vestigen (artikel 82 Statuut), en hetzelfde geldt voor de vergoedingen. Dit vormt volgens verweerder een bevestiging van de door haar genoemde algemene regel.

Het eerste middel: de motivering van het afwijzende besluit

De Commissie heeft de klacht van Newth verworpen met een beroep op artikel 50, vijfde alinea, Ambtenarenstatuut, dat zij interpreteerde als volgt:

„Op de vergoeding waarop de om redenen van dienstbelang van zijn ambt ontheven ambtenaar aanspraak kan maken, wordt de aanpassingscoëfficiënt toegepast die geldt voor de laatste standplaats van de ambtenaar. Alle desbetreffende bepalingen van het Ambtenarenstatuut en de ter uitvoering daarvan vastgestelde bepalingen leggen een onverbreekelijk verband tussen de aanpassingscoëfficiënt die geldt voor bepaalde bedragen, en de munteenheid waarin deze bedragen moeten worden betaald. De grond daarvoor is uiteraard dat de thans geldende aanpassingscoëfficiënten onder meer zijn gerelateerd aan de wisselkoersen die golden op de in artikel 63 Ambtenarenstatuut bedoelde datum, te weten 1 januari 1965.

Zou men een vergoeding waarop volgens het Statuut de Italiaanse aanpassingscoëfficiënt moet worden toegepast, willen betalen in een andere dan de Italiaanse valuta, dan zou dit gevolgen hebben die volledig in strijd zijn met de economische betekenis van deze aanpassingscoëfficiënt”.

Verzoeker wijst deze redenering af, immers daar artikel 50 Ambtenarenstatuut

niet aangeeft op welke wijze de betaling zal geschieden, moet daarvoor worden gelet op artikel 63, waarbij de vergoeding in de plaats treedt van de bezoldiging.

Voorts zou die redenering neerkomen op een bestraffing van een ambtenaar die, ofschoon hij al vóór zijn benoeming te Ispra in België woonde, gebracht wordt onder de regeling voor ambtenaren die in Italië wonen, waar „de kosten van levensonderhoud niet bijzonder hoog zijn”.

Verweerster betoogt dat toepassing van het stelsel van artikel 63 om twee redenen niet gerechtvaardigd is:

— in de eerste plaats bepaalt dit artikel dat de bezoldiging wordt uitbetaald in de valuta van het land waar de ambtenaar zijn functie uitoefent. Nu Newth zijn functie heeft neergelegd, is het dus niet van toepassing;

— in de tweede plaats, aangenomen dat het mogelijk zou zijn bedoelde woorden in dit artikel te vervangen door „de valuta van het land waar de aanvrager zich vestigt nadat hij zijn functie heeft neergelegd” (welke uitlegging volgens de tekst van artikel 63 iedere grond mist), dan zou dit betekenen dat de toepasselijke aanpassingscoëfficiënt die van het land van woonplaats is, hetgeen in strijd zou zijn met de duidelijke tekst van artikel 50, vijfde alinea.

Voor *verzoeker* ligt de door artikel 50 opgeworpen moeilijkheid in het feit dat de tekst een leemte vertoont, omdat niet is bepaald in welke valuta de vergoeding moet worden betaald. De Commissie tracht deze lacune weg te redeneren, maar zij had ze beter onder de aandacht van de Raad kunnen brengen en een

voorlopige oplossing kunnen kiezen door de betaling van voorschotten, in afwachting van een besluit van de gemeenschapswetgever. En zelfs wanneer de Commissie meende een definitief besluit te moeten nemen, mocht zij toch niet alleen afgaan op artikel 63, laatste alinea, met voorbijgaan aan de eerste en tweede alinea; want

ofwel is de vergoeding als het ware een voortzetting van de bezoldiging, in welk geval verzoeker, die in België woont, moet worden betaald in Belgische franken;

ofwel is de vergoeding een soort pensioen („wachtgeld”, „voorlopige uitkering ter vervanging van het pensioen”);

ofwel is zij een wachtgeld als bedoeld in artikel 41 Ambtenarenstatuut of een vergoeding als bedoeld in de verschillende afvloeiingsverordeningen;

en in beide laatstgenoemde gevallen geschiedt de betaling in de valuta van het land van de woonplaats, zodat verzoeker ongeacht de gekozen weg recht heeft op betaling in Belgische franken.

Voor *verweerster* is de onderhavige vergoeding, gezien de modaliteiten ervan zoals deze zijn vastgesteld in bijlage IV van het Ambtenarenstatuut, volstrekt verschillend van een bezoldiging of pensioen.

Zij meent dat, zo deze vergoeding vergelijkbaar zou zijn met die van artikel 41 Ambtenarenstatuut, op deze laatste de aanpassingscoëfficiënt moet worden toegepast die geldt voor de laatste standplaats van de ambtenaar, zodat de wijze van betaling gelijk zou zijn aan die van artikel 50, vijfde alinea, Ambtenarenstatuut.

De vergoedingen bedoeld in de afvloeiingsverordeningen, kennen een eigen betalingssysteem, dat niet kan worden getransponeerd. Ten slotte betoogt verweerster dat artikel 50, vijfde alinea, Ambtenarenstatuut duidelijk is, waar het uitdrukkelijk bepaalt dat de aanpassingscoëfficiënt wordt toegepast die geldt voor de laatste standplaats van de ambtenaar.

Tweede middel: de uitlegging van artikel 50, vijfde alinea, Ambtenarenstatuut

Verzoeker betoogt dat de onderhavige bepaling een zekere compensatie bedoelt te geven aan de A 1- en A 2-ambtenaren, die niet dezelfde zekerheid genieten als de andere ambtenaren. Dit geldt vooral voor de functie van directeur bij het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek, die bij de vaststelling van elke begroting kan worden gewijzigd of opgeheven.

Verweerster bestrijdt deze uitlegging. Zij herinnert eraan dat voor deze A 1- en A 2-ambtenaren, als compensatie voor het minder permanente karakter van hun functie, een sterk afwijkende regeling geldt (aanwerving zonder vergelijkend onderzoek, vrijstelling van proeftijd en beoordeling). Bovendien hield verzoekers functie geen verband met de onderzoeksprogramma's en zij was dus niet afhankelijk van de voortgang van een bepaald project. Zijn functie was dus niet tijdelijk van aard dan die van de andere ambtenaren en de mogelijkheid ze op ieder moment te beëindigen, werd dus ruimschoots gecompenseerd door het bestaan van een gunstiger regeling dan die van de ambtenaren in het algemeen.

Verzoeker wijst nogmaals op het „exorbitante” karakter van dit „ontslagstelsel ad nutum” en repliceert:

— dat de aanwervingsprocedure zonder vergelijkend onderzoek wordt gerechtvaardigd door de noodzaak de ambtenaren *ad libitum* te kiezen, aangezien het voor de instellingen noodzakelijk is zeer hoog gekwalificeerde ambtenaren aan te werven;

— dat het ontbreken van beoordelingen wordt gerechtvaardigd doordat bevordering niet mogelijk is en A 1- en A 2-ambtenaren „politische Beamten” zijn, zoals de Duitsers zeggen;

— dat de functie van directeur bij het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek wel degelijk een tijdelijke functie is, gezien de crisis die dit centrum doormaakt, en dat verzoeker in de plaats van een tijdelijke ambtenaar is gekomen en op zijn beurt door een andere tijdelijke ambtenaar is vervangen. Het is dus logisch dat de compenserende vergoeding in Belgische franken wordt betaald.

Verweerster is van mening dat het compenserende karakter van de regeling voor A 1- en A 2-ambtenaren door het Hof lijkt te zijn erkend. Dit heeft immers overwogen:

„dat de in artikel 50 verleende bevoegdheid in verband moet worden gebracht met de omstandigheid dat ingevolge artikel 29, lid 2, van het Statuut deze ambtenaren kunnen worden aangeworven volgens een andere procedure dan die van het vergelijkend onderzoek en dat zij volgens artikel 34 zijn vrijgesteld van de proeftijd” (arrest in zaak 34/78, Oslizlok, Jurispr. 1978, blz. 1112).

Zij betwist de gestelde opeenvolging van directeuren met het argument dat verzoeker zelf de eerste „directeur voor goedge-

keurde projecten” was en dat na zijn vertrek een „kennisgeving van vacature” is gepubliceerd ten einde permanent in deze post te voorzien; zij meent derhalve dat de positie van A 1- en A 2-ambtenaren niet een dusdanig uitzonderlijk karakter heeft, dat dit een rechtvaardiging zou vormen voor betaling van de vergoeding bij ontheffing van het ambt in Belgische franken met toepassing van de Belgische aanpassingscoëfficiënt.

Derde middel: discriminatie tussen ambtenaren

Verzoeker wijst erop dat hem op grond van zijn aanstelling als directeur te Ispra een vergoeding is toegekend die 40 % lager is dan die welke hij zou ontvangen indien hij niet bij het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek was aangesteld”.

Verweerster betoogt dat artikel 50, vijfde alinea, Ambtenarenstatuut volstrekt duidelijk is met betrekking tot de toepasselijke aanpassingscoëfficiënt en dat, volgens het door haar genoemde algemene beginsel, de vergoeding dus slechts kan worden betaald in de valuta waarvoor die coëfficiënt geldt. Voorts is *verweerster* van oordeel dat de door *verzoeker* voorgestelde oplossing — betaling van de vergoeding in Belgische franken met toepassing van de Italiaanse aanpassingscoëfficiënt — zou leiden tot toekenning van een hoger bedrag aan *verzoeker* dan aan een ambtenaar van dezelfde rang, die laastelijk in België tewerkgesteld is geweest en na de ontheffing van zijn ambt aldaar is blijven wonen. *Verweerster* betoogt voorts dat in dit geval het bedrag van de

vergoeding in lires hoger zou zijn dan het laatste basissalaris.

Verzoeker wijst er nogmaals op dat de verwijzing naar artikel 50, vijfde alinea, niet bepalend is, omdat in het onderhavige geval, waarin de uit zijn ambt ontheven ambtenaar zijn woonplaats vestigt in een ander land dan waar hij was tewerkgesteld, dit artikel niet bepaalt hoe de vergoeding moet worden berekend. Zodoende kan de toepassing van de aanpassingscoëfficiënt alleen veeleer vragen oproepen ten aanzien van de billijkheid dan met betrekking tot de tekst. Maar in de uitzonderlijke situatie waarin *verzoeker* zich bevindt in verband met de mogelijkheid van ontslag „ad nutum”, lijkt cumulatie van de toepassing van de aanpassingscoëfficiënt met betaling in Belgische franken „niet beslist onbillijk”. Vooral omdat hier sprake is van een „vals probleem”, aangezien *verzoeker* geen toepassing van de aanpassingscoëfficiënt vraagt; onverschillig welke bepaling per analogiam wordt toegepast, vraagt hij alleen betaling in Belgische franken zonder conversie en reconversie.

Verweerster merkt op dat deze opvatting ertoe leidt dat artikel 50, vijfde alinea, Ambtenarenstatuut van zijn inhoud wordt ontdaan; overigens wordt daarin geen onderscheid gemaakt naargelang de *verzoeker* al dan niet woonachtig is in het land van zijn laatste standplaats.

Vierde middel: de niet-toepasselijkheid van artikel 50, vijfde alinea

Volgens *verzoeker* is artikel 50, vijfde alinea, Ambtenarenstatuut in strijd met het

beginsel van de gelijkheid tussen ambtenaren en schendt het bijgevolg de algemene rechtsbeginselen.

Verweerster is van mening dat verzoeker zich beroept op een te algemeen beginsel, dat hij niet preciseert of dit beginsel geldt voor alle ambtenaren, voor alle oud-ambtenaren, of alleen voor de ambtenaren die krachtens artikel 50 uit hun ambt zijn ontheven. Daarom is zij niet in staat een dergelijk middel te weerleggen.

Verzoeker wijst erop dat hij wordt gediscrimineerd, enerzijds ten opzichte van de ambtenaren die te Brussel werkzaam zijn, de gepensioneerde ambtenaren en de ambtenaren die vrijwillig ontslag hebben genomen, en anderzijds ten opzichte van de ambtenaren die te Brussel werkzaam zijn geweest en die daar blijven wonen of zelfs in Italië gaan wonen. Verzoeker beroept zich dus op schending van het beginsel van de gelijkheid tussen ambtenaren en verwerpt bij voorbaat de eventuele toepassing in casu van het eerder genoemde arrest-Gillet, omdat het hier gaat om verworven rechten die voortvloeien uit opeenvolgende regelingen.

Verweerster meent dat geen discriminatie kan bestaan tussen verzoeker en ambtenaren in actieve dienst, gelet op de verschillende aard van de onderhavige vergoeding en de bezoldiging van de ambtenaar.

Wat de pensioenen betreft, belet het feit dat hun wijze van betaling afwijkt van het gewone recht, iedere zinvolle vergelijking.

Wat ten slotte de uitkering betreft aan de ambtenaren die gebruik hebben gemaakt van de vrijwillige afvloeiingsregeling, deze heeft een ander doel, omdat het daarbij ging om een schadeloosstelling voor de ambtenaren die hun functie verloren als gevolg van de fusie van de Europese executieven (verordening nr. 259/68) of de aanwerving van ambtenaren uit de nieuwe Lid-Staten (verordeningen nrs. 2530/72 en 1543/73). Ook vermag de Commissie niet in te zien dat er discriminatie bestaat tussen de situatie van verzoeker en die van ambtenaren die in Brussel werkzaam zijn geweest en die daar blijven wonen of zelfs in Italië gaan wonen. Onder verwijzing naar het arrest-Gillet betoogt verweerster dat, zelfs zo verzoeker slechter af zou zijn dan de andere hierboven bedoelde ambtenaren, zulks nog geen bewijs vormt van een discriminatie die tot onwettigheid van artikel 50, vijfde alinea, van het Statuut zou leiden.

Ten slotte meent verweerster dat het arrest-Gillet in casu van toepassing is, omdat hier sprake is van een beweerde ongelijkheid van behandeling tengevolge van de toepassing van de wisselkoersen van het IMF, en dat „men zich bij lezing van de onderhavige overweging van haar algemene strekking kan overtuigen”:

„dat, zo het aan de Raad staat om het Statuut aan de economische realiteit aan te passen en bijgevolg het middel te zoeken ter verlichting van het eventuele nadeel voor ambtenaren die woonachtig zijn in een land waarvan de valuta aanmerkelijk is gedevalueerd, zulks toch niet de onwettigheid kan meebrengen van de huidige tekst van artikel 63, noch bijgevolg de niet-toepasselijkheid daarvan in de zin van artikel 184 EEG-Verdrag”.

IV — Mondelinge behandeling   gelegd betreffende de afrekening van de aan Newth betaalde uitkering.

Partijen hebben ter terechtzitting van 15 maart 1979 mondelinge opmerkingen gemaakt en vragen van het Hof beantwoord. Zij hebben nieuwe stukken over-

De advocaat-generaal heeft ter terechtzitting van 3 mei 1979 conclusie genomen.

In rechte

- 1 In zijn op 18 juli 1978 ingediende verzoekschrift vordert verzoeker dat de vergoeding waarop hij krachtens artikel 50 Ambtenaren-statuut aanspraak kan maken, hem in Belgische franken wordt uitbetaald.

De aan het beroep ten grondslag liggende feiten zijn de volgende:

- 2 Verzoeker is op 1 mei 1975 overeenkomstig artikel 29, lid 2, van het Statuut aangeworven als ambtenaar in de rang A 2 met de hoedanigheid van directeur bij het GCO te Ispra.
- 3 Bij besluit van 28 september 1977, gebaseerd op artikel 50, eerste alinea, Ambtenarenstatuut en in werking getreden op 1 november 1977, werd hij om redenen van dienstbelang uit zijn ambt ontheven. Hij ontvangt thans een degressieve vergoeding, berekend volgens het bepaalde in bijlage IV, waarop krachtens artikel 50, vijfde alinea, de voor zijn laatste standplaats geldende aanpassingscoëfficiënt wordt toegepast.
- 4 De Commissie betaalt deze vergoeding in Italiaanse lires, daar zij van mening is dat er een nauw verband bestaat tussen de aanpassingscoëfficiënt en de valuta van het land van de laatste standplaats.
- 5 Aangezien verzoeker — zoals tussen partijen onweersproken vaststaat — bij zijn aanwerving in België woonde en werkte en na zijn ontslag daarheen is teruggekeerd, vraagt hij dat de vergoeding hem zal worden betaald in Belgi-

sche franken zonder conversie in Italiaanse lires, dat de Commissie zijn rekening zal verbeteren en zal worden veroordeeld tot betaling van de hem verschuldigde achterstallige bedragen.

- 6 Ter staving van zijn conclusies voert verzoeker drie middelen aan, die hierna achtereenvolgens zullen worden onderzocht.
- 7 Verzoeker stelt in de eerste plaats dat, waar artikel 50 niet uitdrukkelijk bepaalt in welke munteenheid de vergoeding wegens ontheffing uit het ambt om redenen van dienstbelang moet worden betaald, in deze leemte moet worden voorzien door overeenkomstige toepassing van de regelingen inzake de betaling van de salarissen bedoeld in artikel 63 van de pensioenen bedoeld in artikel 82 van het Statuut, en van de vergoedingen bedoeld in de verordeningen inzake vervroegde beëindiging van de dienst in verband met de fusie van de uitvoerende organen der Gemeenschappen en de toetreding van de nieuwe Lid-Staten (verordening nr. 259/68 van 29 februari 1968, PB L 56 van 1968, blz. 1; verordening nr. 2530/72 van 4 december 1972, PB L 272 van 1972, blz. 1; verordening nr. 1543/73 van 4 juni 1973, PB L 155 van 1973, blz. 1). De bepalingen betreffende deze regelingen zouden immers een rechtstreeks verband leggen tussen de plaats waar de rechthebbenden op het pensioen of de vergoeding hebben verklaard hun woonplaats te vestigen, en de toepasselijke aanpassingscoëfficiënt — die ten doel heeft de verschillen in de kosten van levensonderhoud in de verschillende landen te compenseren — en aldus impliciet de valuta aanwijzen waarin de betaling dient te geschieden.
- 8 Het lijkt evenwel niet mogelijk om deze algemene regelingen door een redenering per analogiam uit te breiden tot artikel 50, dat op een zeer bijzondere situatie betrekking heeft en waarvan de vijfde alinea een rechtstreeks verband legt tussen de aanpassingscoëfficiënt en de laatste standplaats, een term die niet kan worden opgevat in de zin van „woonplaats”.
- 9 Als tweede middel voert verzoeker aan dat het precaire karakter van een ambt van dit niveau een uitzonderlijke regeling rechtvaardigt voor de vergoedingen die bij ontheffing uit het ambt worden toegekend.
- 10 In casu doet het echter niet ter zake of de functie op tijdelijke basis is uitgeoefend dan wel een vast ambt is vervuld. Waar het op aankomt, is dat

verzoeker als ambtenaar is aangesteld, ook al is dat gebeurd in een rang waarin de benoemde door een besluit van het tot aanstelling bevoegde gezag om redenen van dienstbelang naar believen uit zijn ambt kan worden ontheven.

- 11 Mitsdien dienen enkel de gevolgen van een vervroegd ontslag uit de dienst krachtens artikel 50 te worden onderzocht, en niet de gronden van dat ontslag.

- 12 In de derde plaats betoogt verzoeker dat de toepassing van artikel 50, zoals dit door de Commissie wordt uitgelegd, tot discriminatie leidt, aangezien hij een aanzienlijk lagere vergoeding ontvangt dan een ambtenaar van dezelfde rang, die in Brussel heeft gewerkt. Opgemerkt zij dat blijkens de berekeningen van de Commissie verzoeker inderdaad 30 tot 35 % minder ontvangt dan een ambtenaar die in Brussel tewerkgesteld is geweest.

- 13 Dat een dergelijke situatie zich kan voordoen, is stellig choquerend, vooral omdat het in de omstandigheden van het geval als normaal kan worden beschouwd dat verzoeker, die zijn woonplaats te Brussel had opgegeven om zich in zijn standplaats te vestigen, terstond na zijn ontslag uit de dienst naar zijn oude woonplaats is teruggekeerd. De Commissie is zich overigens terdege bewust van de onrechtvaardigheid van deze situatie, want zij blijft zoeken naar een geëigende bepaling waarmee deze — overigens weinig talrijke gevallen — op billijke wijze kunnen worden opgelost. Oorspronkelijk werd op de in artikel 50 bedoelde vergoeding geen aanpassingscoëfficiënt toegepast. In 1971 is de huidige tekst vastgesteld en onlangs heeft de Commissie de Raad een voorstel gedaan voor een nieuwe versie van artikel 50, volgens welke de aanpassingscoëfficiënt van de woonplaats in aanmerking wordt genomen. Verzoeker is dus het slachtoffer van discriminatie ten opzichte van ambtenaren die zich in een vergelijkbare situatie bevinden, bij voorbeeld de ambtenaren waarop de verordeningen zijn toegepast inzake vervroegde beëindiging van de dienst bij de fusie van de uitvoerende organen en de toetreding van nieuwe Lid-Staten, of van ambtenaren die laatstelijk werkzaam zijn geweest in België en zich in Italië willen vestigen. Deze situatie is het gevolg van de toepassing van een algemene regel die, in zijn bijzonder geval, leidt tot een schending van het beginsel van gelijke behandeling van ambtenaren die zich in een vergelijkbare situatie bevinden. Om deze discriminatie te ont-

gaan en geen aanzienlijke financiële verliezen te lijden, zou derhalve de ambtenaar die zich in de situatie van verzoeker bevindt, zijn woonplaats in zijn laatste standplaats moeten vestigen. Indien dus, zoals in het onderhavige geval, toepassing van artikel 50, vijfde alinea, kan leiden tot schending van een hogere rechtsregel, dient het aldus te worden uitgelegd dat de Commissie, om dat gevolg te vermijden, gehouden is de aanpassingscoëfficiënt van de oude standplaats niet in aanmerking te nemen.

- 14 Het Hof van Justitie, dat krachtens artikel 91 van het Statuut bij geschillen van geldelijke aard volledige rechtsmacht bezit, nodigt de Commissie uit, verzoekers rechten met alle gewenste nauwkeurigheid vast te stellen.

Kosten

- 15 Uit het vorenstaande volgt dat de Commissie in het ongelijk is gesteld.
- 16 Artikel 69, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering, volgens hetwelk de in het ongelijk gestelde partij in de kosten wordt verwezen, is van toepassing.

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede Kamer),

rechtdoende, verklaart:

1. Verzoeker heeft recht op betaling in Belgische franken van de vergoeding bedoeld in artikel 50, vijfde alinea, van het Statuut, met toepassing van de aanpassingscoëfficiënt voor België.

2. De Commissie dient verzoekers rekening te verbeteren en hem de verschuldigde achterstallige bedragen te betalen.

3. De Commissie wordt verwezen in de kosten.

Mackenzie Stuart

Pescatore

Touffait

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op eenendertig mei negentienhonderdnegenenzeventig.

De griffier

De president van de Tweede Kamer

A. Van Houtte

A. J. Mackenzie Stuart

CONCLUSIE VAN DE ADVOCaat-GENERAAL G. REISCHL
VAN 3 MEI 1979 ¹

*Mijnheer de President,
mijne heren Rechter,*

Verzoeker in de zaak waarin ik heden heb te concluderen, trad met toepassing van artikel 29, lid 2, Ambtenarenstatuut op 1 mei 1975 bij de Gemeenschappen in dienst als directeur met de rang A 2, en werd tewerkgesteld bij het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek op het gebied van de Kernenergie (GCO) te Ispra. Bij besluit van 28 september 1977 werd hij per 1 november 1977 van zijn ambt ontheven op grond van artikel 50, eerste alinea, Ambtenarenstatuut, luidende als volgt:

„De ambtenaar die een ambt bekleedt in de rangen A 1 en A 2, kan bij besluit van het tot aanstelling bevoegde gezag om redenen van dienstbelang van zijn ambt worden ontheven”.

Bijgevolg ontvangt verzoeker de in artikel 50, derde alinea, en bijlage IV bij het Ambtenarenstatuut vastgestelde vergoeding, waaromtrent artikel 50, vijfde alinea, bepaalt:

„Op deze vergoeding, alsmede op de in de vorige alinea bedoelde laatste totale bezoldiging wordt de aanpassingscoëfficiënt toegepast, die geldt voor de laatste standplaats van de ambtenaar”.

Daar verzoeker zich na zijn ontslag te Brussel heeft gevestigd, waar hij ook vóór zijn indiensttreding woonde en jarenlang voor een particuliere firma heeft gewerkt, is hij van mening dat bedoelde vergoeding in Belgische franken moet worden betaald, zonder dat eerst omrekening in Italiaanse lires plaatsvindt tegen de wisselkoers van 1 januari 1965. Toen de administratie dit weigerde, diende hij op 17 januari 1978 een formele klacht in bij het tot aanstelling bevoegde gezag.

¹ — Vertaald uit het Duits.